

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
ТА МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Відділ фінансової політики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ФІНАНСАМИ

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
освітньо-науковий рівень доктор філософії
вид дисципліни Блок нормативних дисциплін зі спеціальності

Форма навчання денна
Навчальний рік 2024/2025
Семестр 4
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання,
навчання та оцінювання українська
Форма заключного
контролю іспит

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління корпоративними фінансами» розроблена на основі освітньо-наукової програми 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та навчального плану. Підготовлено провідним науковим співробітником відділу фінансової політики ДНДІМЕ к.е.н. Руданом В.Я.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник відділу фінансової політики
/Кульпінський С.В./

(підпис)

(ПІБ)

Протокол № д від «д7» 08 2024 р.

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Управління корпоративними фінансами» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної форм навчання», затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз, від 16.10.19 та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Дана навчальна дисципліна формує у здобувачів вищої освіти систему загальних та фахових компетентностей, які б дозволили демонструвати знання й розуміння теоретичних, методичних та практичних аспектів управління корпоративними фінансами.

Метою викладання дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти сучасного конструктивного, фундаментального мислення та системи базових знань з питань теорії та практики управління корпоративними фінансами.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- з'ясування принципів організації, методики й технології управління корпоративними фінансами;
- набуття навичок здійснення розрахунків грошових надходжень, прибутку і його розподілу на корпоративних підприємствах;
- вибір оптимальної методики та методів, необхідних для виконання завдань оцінювання, планування і управління фінансовими ресурсами і фінансовими процесами на корпоративних підприємствах в сучасних умовах ведення бізнесу.

Міждисциплінарні зв'язки: Дана дисципліна взаємопов'язана з дисциплінами «Глобальний фінансовий розвиток» та «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» та є базою для вивчення дисципліни «Фінансові стратегії корпорацій».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля, а саме: «**Стратегія і тактика управління капіталом, грошовими потоками, інвестиціями, доходами, витратами та фінансовими результатами корпоративних підприємств**», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль №1 «Стратегія і тактика управління капіталом, грошовими потоками, інвестиціями, доходами, витратами та фінансовими результатами корпоративних підприємств»

Тема 1. Теоретичні основи корпоративних фінансів

Сутність корпоративних фінансів. Цілі, завдання та зміст управління корпоративними фінансами. Система управління фінансами підприємства. Організаційне забезпечення системи управління корпоративними фінансами. Інформаційне забезпечення системи управління корпоративними фінансами та його компоненти.

Тема 2. Управління розрахунковими операціями корпоративних підприємств

Сутність грошових розрахунків корпоративних підприємств. Принципи організації готівкових та безготівкових розрахунків корпоративних підприємств. Форми безготівкових розрахунків та їх характеристика. Порядок визначення строків здавання готівкової виручки та розрахунку ліміту каси. Причини і наслідки встановлених обмежень на готівкові розрахунки корпоративних підприємств.

Тема 3. Управління грошовими потоками корпоративних підприємств

Вхідні грошові потоки корпоративних підприємств, їх склад і особливості формування. Зміст і завдання управління вхідними потоками. Отримання банківських кредитів. Вихідні потоки та їх склад. Зміст і завдання управління вихідними потоками.

Тема 4. Управління доходами, витратами та фінансовими результатами корпоративних підприємств

Управління доходами та витратами корпоративних підприємств. Формування прибутку від основної діяльності корпоративних підприємств. Управління формуванням прибутку корпоративних підприємств від реалізації продукції (робіт, послуг). Управління розподілом прибутку корпоративних підприємств. Вплив оподаткування на формування і розподіл прибутку корпоративних підприємств.

Тема 5. Фінансування корпоративних підприємств за рахунок власного капіталу

Власний капітал корпоративних підприємств, його структура. Складові власного капіталу корпоративних підприємств. Управління структурою капіталу; підтримання оптимального

співвідношення між власним і борговим капіталом корпоративних підприємств. Шляхи оптимізації структури власного капіталу корпоративних підприємств.

Тема 6. Борговий капітал у фінансуванні корпоративних підприємств

Борговий капітал корпоративних підприємств, його структура. Складові боргового капіталу корпоративних підприємств. Управління структурою боргового капіталу корпоративних підприємств. Політика залучення боргового капіталу. Визначення ефекту фінансового лівериджу (важеля) і його використання в управлінні борговим капіталом корпоративних підприємств. Шляхи оптимізації структури боргового капіталу корпоративних підприємств.

Тема 7. Реальні інвестиції корпоративних підприємств

Економічна сутність та класифікація реальних інвестицій корпоративних підприємств. Сутність та завдання управління реальними інвестиціями корпоративних підприємств. Інвестиційна політика корпоративних підприємств, принципи її формування. Форми реальних інвестицій корпоративних підприємств та особливості управління ними.

Тема 8. Фінансові інвестиції корпоративних підприємств

Економічна сутність та класифікація фінансових інвестицій корпоративних підприємств. Сутність та завдання управління фінансовими інвестиціями корпоративних підприємств. Форми фінансових інвестицій корпоративних підприємств та особливості управління ними. Сутність інвестиційного портфелю та характеристика його основних типів.

Тема 9. Робочий капітал корпоративних підприємств

Робочий капітал корпоративних підприємств, його структура. Складові робочого капіталу корпоративних підприємств. Управління структурою робочого капіталу корпоративних підприємств. Шляхи оптимізації структури робочого капіталу корпоративних підприємств.

Тема 10. Фінансове планування на корпоративних підприємствах

Види і методи фінансових прогнозів. Роль фінансового планування в діяльності корпоративних підприємств. Форми фінансового планування та види планів корпоративних підприємств. Підсистеми фінансового планування корпоративних підприємств. Етапи формування фінансової стратегії корпоративних підприємств. Типи планів і бюджетів, що застосовуються у системі фінансового планування. Методи фінансового планування корпоративних підприємств. Способи бюджетування. Завдання та інструменти фінансового контролінгу.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 «Стратегія і тактика управління капіталом, грошовими потоками, інвестиціями,					
1.1	Теоретичні основи корпоративних фінансів	10	2	2	8
1.2	Управління розрахунковими операціями корпоративних підприємств	10	2	2	8
1.3	Управління грошовими потоками корпоративних підприємств	10	2	2	8
1.4	Управління доходами, витратами та фінансовими результатами корпоративних підприємств	10	2	2	8
1.5	Фінансування корпоративних підприємств за рахунок власного капіталу	10	2	2	8
1.6	Борговий капітал у фінансуванні корпоративних підприємств	10	2	2	8
1.7	Реальні інвестиції корпоративних підприємств	10	2	2	8
1.8	Фінансові інвестиції корпоративних підприємств	10	2	2	8
1.9	Робочий капітал корпоративних підприємств	10	2	2	8
1.10	Фінансове планування на корпоративних підприємствах	10	2	2	8
	Модульна контрольна робота №1				
Усього за модулем №1		120	20	20	80
Усього за навчальною дисципліною					

2.2. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доповнюється до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- лекція-бесіда;
- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- семінар-дискусія;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійній підготовці, роботі з навчальною літературою та статистичними даними, пошуковими та дослідницькими завданнями.

3.2. Рекомендована література

Базова література

1. Бедринець М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 292 с.
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Гриценко Л.Л., Дейнека О.В., Боярко І.М. Фінанси підприємств : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2023. 285 с.
4. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті : Постанова Правління Національного банку України від 21.03.2004 р. № 22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
5. Ковальчук Н.О., Юрій Е.О. Корпоративні фінанси : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 440 с.
6. Любенко Н.М. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 262 с.
7. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 504 с.
8. Поддєрьогін А.М., Бабяк Н.Д., Білик М.Д. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с.
9. Птащенко Л. Корпоративні фінанси : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 272 с.
10. Фінанси підприємств : навч. посіб. / Т.Я. Андрейків, І.Р. Чуй, М.В. Сороківська. Львів : ЛТЕУ, 2022. 276 с.
11. Фінанси підприємств : навчальний посібник / Н.С. Ситник, С.Д. Смолінська, І.Ф. Ясіновська; за заг. ред. Н.С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
12. Фінанси підприємств : підручник / В.В. Сокурєнко, Д.В. Швець, С.М. Бортник, С.О. Ткаченко; за заг. ред. В.В. Сокурєнка. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.

Додаткова література:

1. Колісник О.П., Замогильна А.В. Грошові потоки: сутність, класифікація та їх оптимізація в процесі управління. *Modern Economics*. 2020. Вип. 10. 2020. С. 60–65.
2. Колісник, О., Томша, А. Особливості формування та розподіл прибутку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 25. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-15>
3. Коцюрба О. Фінанси підприємств : практикум. Навчальний посібник. Кропивницький : ЦУНТУ, 2022. 160 с.
4. Мельничук Г.С.. Теоретичні аспекти аналізу грошових активів підприємства. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2020. Вип. 2. С. 222–236.
5. Ярошевич Н.Б. Фінанси диверсифікованих підприємств : Навчальний посібник. Львів : «Новий Світ-2000», 2023. 327 с.

Інтернет-ресурси

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL : www.smida.gov.ua.
2. Аналітична система для комплаєнсу, аналізу ринків, ділової розвідки та розслідувань. URL : <https://youcontrol.com.ua>
3. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
4. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>
6. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
I семестр	
Відповіді на практичних заняттях (5 б. х 5)	25
Виступ на практичному занятті з презентацією на задану тему (10х4)	40
Виконання експрес-завдань (3 б. х 1)	3
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 41 бала</i>	
Виконання модульної контрольної роботи № 1	20
Усього за модулем № 1	60
Семестровий екзамен	40
Усього за дисципліною	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсового проекту/роботи в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Таблиця 4.2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Відмінно / Excellent	90-100
Добре/Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59